

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR

POROČILO O DELU SVETA ZA KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO ZA LETO 1956

je bilo skupaj porabljenih za kmetijstvo na območju OLO v letu 1956 473 milijonov dinarjev.

Svet ugotavlja, da se ostala razpoložljiva sredstva še niso črpala v mejah možnosti, pač pa so se kmetijske gospodarske organizacije naslanjale v glavnem na okrajne vire, premalo pa so se posluževale kreditov iz zveznih investicijskih skladov. V bodoče naj bi po sklepu sveta zajemale sredstva za investicije iz okrajnih in občinskih investicijskih sredstev le tiste kmetijske gospodarske organizacije, ki iz upravičenih razlogov ne bi mogle dobiti kreditov iz zveznih investicijskih skladov, namenjenih za kmetijstvo.

Pri razdeljevanju sredstev iz investicijskih skladov je v letu 1957 treba upoštevati tudi potrebe združnega sektorja.

Posvestva, ki nimajo investicijskih programov, tudi v bodoče ne bodo dobila investicijskih kreditov.

Zaradi enotnega pregleda nad sredstvi, ki so namenjena za potrebe kmetijstva iz različnih virov in zaradi boljše investicijske politike ter ekonomičnejše porabe razpoložljivih sredstev je Svet sklenil, da se pri OZZ Ljubljana ustanovi posebni odbor z nalogo, da vodi točno evidenco vseh razpoložljivih sredstev in evidenco o črpanju teh sredstev. Prav posebno pa mora odbor skrbeti za izdelavo investicijskih programov na posameznih kmetijskih obratih itd.

Glede na naloge, ki jih je postavil družbeni plan za leto 1956, in smernice Sveta za kmetijstvo in gozdarstvo in na podlagi razpoložljivih sredstev sklada za pospeševanje kmetijstva, so bili po posameznih sektorjih in panogah kmetijstva izvršeni naslednji ukrepi ter doseženi sledeči uspehi:

Državna posestva

Na območju okraja je 17 samostojnih večjih kmetijskih posestev s skupno površino 3260 ha in okoli 1200 glav govedi.

Glede na klimatske in geografske prilike se večina posestev ukvarja predvsem s proizvodnjo živinoreje, v poljedelski proizvodnji pa s proizvodnjo semena žit in krompirja, nekatera posestva, kjer so ugodne klimatske razmere, pa gojijo tudi sadjarstvo (Smartno pri Litiji, Boštanj, Prevoje).

Posvestva, ki so v bližini Ljubljane, gojijo poleg ostalega še zelenjavo, posebno sadike za prodajo. Da bi se ta vrsta proizvodnje povečala, je bila dodeljena posestvom Jesenkovo, Bokalce, Verd, Smartno in Boštanj dotacija iz sklada za pospeševanje kmetijstva za popravilo in izgradnjo toplih gred v višini 3.432.617 din.

Količinska proizvodnja se je na posestvih v letu 1956 povečala nasproti letu 1955 za okoli 14%. V poljedelstvu so se povečali hektarski donosi pri rži za 40%, koruzi za 14%, pri krompirju za 10%, pri deteljah za 18%, pri krmni pesi za 31% in pri travnikih za 9%.

Državna posestva redijo v glavnem živino za nadpovprečno pro-

jagodičevja, za pedološko kartiranje barja, za ureditev in razširitev toplih gred in rastlinjakov na socialističnih posestvih, za arondacijo in komasacijo zemljišč na državnih posestvih, za nabavo umetnih gnojil, za ureditev pašnikov, za gnojilne, škropilne in semenske poizkuse, za nabavo plemenjakov in visoko kvalitnih govedi za socialistični sektor, za pregled rodovniškega naraščaja ter za ostale potrebe.

Veterinarska služba naj uporablja sredstva sklada prvenstveno za pobiranje živalskih kužnih boleznih, v zvezi s tem daje odškodnine za pobite živali, ki so obbolele po nevarnih kužnih boleznih ter za organizacijo ter zaščito veterinarsko-sanitarne službe. Podrobnosti o uporabi sredstev za veterinarsko službo so podane v posebnem poročilu veterinarske inšpekcije.

Za vse navedene naloge je bilo potrošeno iz sklada za pospeševanje kmetijstva (vključno veterino) dinarjev 78.208.714.

2. Sredstva okrajnega investicijskega sklada za kmetijstvo v višini 66 milij. din so bila namenjena za investicije na socialističnih kmetijskih posestvih. Svet je sprejel sklep, da se dajo ta sredstva posestvom kot posojilo pod naslednjimi pogoji:

za melioracije	1%	obrestna mera, rok odplačila	50 let
za dolgolet. nasade	2%	" " " "	20 "
za nabavo živine	3%	" " " "	5 "
za opremo	3%	" " " "	10 "
za gospodar. posl.	2%	" " " "	40 "
za skladišča	2%	" " " "	30 "
za pomož. zgradbe	2%	" " " "	10-20 "

Navedeni pogoji so bili kot priporočilo poslani v vednost tudi vsem ObLO pri dodeljevanju sredstev iz občinskega investicijskega sklada. Sredstva okrajnega investicijskega sklada niso bila izkoriščena v letu

svet mnenja, da se ta sredstva v celoti uporabijo za kmetijske investicije. Del teh sredstev naj se uporabi kot posojilo soc. kmetijskim obratom, ki so na ozemlju občine, ostali del pa naj občine uporabijo za ureditev skupnih pašnikov, napajališč, za manjše melioracije, za nabavo strojev KZ ter za ureditev veterinarskih ambulant, konjačij itd.

Priporočilo Sveta je bilo poslano vsem občinam. Za področje mestnih občin je bil svet mnenja, da naj bi se ta sredstva stekala v enotni mestni sklad, iz katerega bi se dajala posojila prvenstveno državnim kmetijskim posestvom, ki so na območju mestnih občin, ostanek pa naj se uporabi za namene, kot so predvideni za občine izven mestnega področja. Zaradi tehničnih ovir, t. j. predpisov o vodenju skladov, se ta sredstva niso stekala v enotni sklad, pač pa je večina občin na mestnem področju sredstva sklada dodeljevala kot posojilo socialističnim kmetijskim obratom, čeprav je bil sedež teh obratov v sosednji občini. Tako so bila sredstva mestnih občin v glavnem črpana v smislu predloga Sveta za kmetijstvo in gozdarstvo OLO. Drugačna pa je slika črpanja sredstev pri nekaterih občinah izven mestnega območja.

Po podatkih ObLO je bilo pri vseh občinah (vključno mestnih) pobrano 87.528.786 din ali 71,75% sredstev, ki so bila predvidena po družbenem planu. Od tega je uporabljeno za kmetijske namene 41,25%, t. j. 37.250.961 din, za nekmetijske namene pa 7,75% ali 6.381.000 din, in to pri občinah Grosuplje, Logatec in Ivančna gorica. Nerazdeljenih je ostalo 43.896.825 din ali 51% pobranih prispevkov, in to: pri ObLO Mengeš, Moravče, Ljubljana-Sentvid, Loška dolina, Medvode, Ivančna gorica, Ljubljana-Rudnik in Ljubljana-Siška. Sredstva, ki so jih občine dajale kot posojilo za nekmetijske namene, so bila uporabljena za elektrifikacijo, za adaptacijo poslopij, pri gradbenem podjetju in za nabavo strojev v tovarni. S tako politiko črpanja sredstev za nekmetijske namene se Svet ni strinjal ter je sprejel sklep, da se morajo sredstva vrniti nazaj v sklad ter uporabiti za kmetijske investicije, kot je predvideno po družbenem planu.

Kmetijstvo pa ni imelo na razpolago le sredstev iz skladov OLO in ObLO, temveč jih je črpalo tudi iz drugih virov — zveznih, republiških ter sredstev OZZ in KZ. Tako

1956, ker so bili krediti iz navedenega sklada odprti šele v mesecu oktobru, t. j. ob koncu gradbene sezone, pač pa bila vsa sredstva razdeljena oziroma odobrena poedinim kmetijskim obratom. Do konca leta so posestva sklenila z banko pogodbo za 35 milijonov dinarjev. Pogodbe so sklenjene za naslednje namene: gospodarske stavbe, opremo, nasade, načrte in za zgradbe družbenega standarda. Od razpoložljivih sredstev in dodeljenih sredstev ni sklenjeno pogodb za 18 milijonov dinarjev. Pogodb niso sklenila posestva, katera še nimajo pripravljenih načrtov. Ta posestva so: Komenda, Smartno, Medvode in Bokalci.

3. Za sredstva, ki so se stekala v občinske investicijske sklade, je bil

Kmetijsko politiko na območju okraja je do meseca junija vodil Gospodarski svet OLO, odnosno kmetijski odbor pri Gospodarskem svetu. Po 1. juniju, t. j. po reorganizaciji OLO pa je posle odbora in naloge Gospodarskega sveta po vprašanju kmetijstva prevzel Svet za kmetijstvo in gozdarstvo.

Odbor za kmetijstvo je štel 12 članov ter je imel od januarja do junija 6 sej, na katerih je razpravljalo o kmetijski dejavnosti na območju okraja, o izvršitvi plana kmetijske proizvodnje za leto 1955 ter o planu kmetijske proizvodnje za leto 1956. V zvezi s tem je podrobno proučil problematiko socialističnih kmetijskih obratov, dal svoje kritične pripombe in smernice za nadaljnji razvoj posestev, kar naj bi se upoštevalo pri izdelavi perspektivnih planov posestev.

Delo odbora je nadaljeval Svet za kmetijstvo in gozdarstvo, ki je istočasno z drugim sveti pričel z delom meseca junija in je imel do konca leta 10 sej. Člani sveta so se redno udeleževali z izjemo enega člana. Svet šteje 10 članov, med katerimi so 4 kmetijski in 2 gozdarska strokovnjaka.

Osnovne naloge za delo sveta so bile nakazane v Družbenem planu OLO za leto 1956, t. j., da vodi politiko na območju okraja glede kmetijske proizvodnje, da podvzema in predlaga OLO ukrepe, ki bodo vplivali na čim hitrejšo in cenejšo kmetijsko proizvodnjo. Skrbeti mora, da se krepijo socialistične pozicije na vasi, s čemer naj se zlasti zagotovi nadaljnji napredek kmetijstva na območju okraja.

Za potrebe kmetijske dejavnosti so bila v družbenem planu za leto 1956 predvidena finančna sredstva v višini 273 milijonov dinarjev. Ta sredstva so se zbirala v namenskih skladih ter so bila po družbenem planu razdeljena:

- a) na sklad za pospeševanje kmetijstva (vklj. vet.) 85.000.000 din
- b) na okrajni investicijski sklad 66.000.000 "
- c) na investicijski sklad ObLO 122.000.000 "

Vsi ti skladi so dali materialno osnovo za pospešeno rast in razvoj kmetijstva. V primerjavi z letom 1955 je bilo iz sklada za pospeševanje kmetijstva porabljenih dinarjev 78.208.714, v letu 1955 pa le 49.860.692 dinarjev. Investicij v kmetijstvu pa družbeni plan za leto 1955 ni predvidel. O črpanju sredstev navedenih skladov je svet vodil načelno politiko in dal naslednje smernice:

1. Sredstva sklada za pospeševanje kmetijstva naj se uporabijo prvenstveno za tiste namene, ki bodo zagotovili izpolnitev nalog, postavljenih v družbenem planu OLO. Zato so bila sredstva sklada uporabljena predvsem za analizo zemlje, za reprodukcijo semenskega in drevesničarskega materiala, za vzdrževanje in obnovo sadovnjakov ter

izvodnjo in zaradi rodovniškega pokrepla, le okoli 30 do 35% je še slabe živine, katero bo treba v bodočih letih postopoma zamenjati. Povprečna molznost krav v letu 1955 je znašala 2688 litrov, dočim je bila v letu 1956 povprečno 2750 litrov. Povprečna molznost krav znaša na nekaterih posestvih preko 3000 litrov, tako n. pr. na posestvu Boštanj 3216 litrov, nadpovprečno molznost pa dosega tudi posestvo Bokalce, ki je imelo v letu 1956 2817 litrov mleka po kravi. Večjo mlečnost posestva niso dosegla z nabavo večjih količin krepke krme, pač pa zaradi boljše kvalitete doma pridelane krme in z izločitvijo živine slabe proizvodnosti.

Za pravilni nadaljnji razvoj proizvodnje si morajo po sklepu sveta vsa posestva oskrbeti perspektivne gospodarske načrte. Ti načrti so v izdelavi in bodo verjetno gotovi do konca leta 1957. Osnova za izdelavo navedenih gospodarskih načrtov je ureditev zemljišč na državnih posestvih. Zato je svet mnenja, da je potrebno nadaljevati z arondacijo in komasacijo zemljišč na vseh posestvih, kjer so za to dani pogoji. Nekatera posestva, kot Zdobrova, Jesenkovo, Logatec, Smlednik, so s tem delom že pričela in dobila materialno pomoč iz sklada za pospeševanje kmetijstva. Skupaj je bilo arondirano ali pa je v postopku okoli 90 ha površin.

Za izboljšanje živinoreje na socialističnih kmetijskih obratih naj bi se po sklepu sveta posebna skrb posvetila izboljšanju travnikov, posebno zato, ker je večina travnikov na socialističnih kmetijskih obratih prevzetih po izidu Zakona o zemljiškem maksimumu. Ti travniki so bili od privatnikov večina samo izkoriščani in negojeni, tako da je travna ruša redka in izčrpana in so pridelki kakovostno slabi, količinsko pa nizki. Za izboljšanje navedenega stanja je bila posestvom dodeljena pomoč v znesku 4.000.000 dinarjev predvsem za nabavo Thomasove žindre.

Poleg tega so državna posestva nabavila skupno 42 glav goveje živine, delno za povečanje stalaža, delno pa za zamenjavo kvalitetno slabše živine. V ta namen je bilo dodeljenih skladu 2.471.590 din.

Posestva so v glavnem še nedograjena, ker jim za obratovanje primanjkuje še gospodarskih zgradb, delno tudi strojev in produktivne živine.

Za izgradnjo kmetijskih obratov so bili v letu 1956 na razpolago investicijski krediti, in to zvezni, republiški, okrajni in občinski. Posestva se v letu 1956 niso udeleževala natečajev iz splošnega investicijskega sklada, ampak so izkoriščala le kredite iz leta 1955, t. j. dodeljene tranše za leto 1956, ki so znašale za vsa posestva z izjemo posestev, ki delujejo kot finančno samostojni zavodi, 34.340.000 din. Omenjeni krediti so bili odobreni prvenstveno za gradnje, za nabavo živine, opremo ter za nasade. V letu 1956 se posestva niso udeleževala natečajev za kredite iz splošnega investicijskega sklada, ker niso imela izdelanih ureditveno perspektivnih programov, kateri se zahtevajo pri razpisu kreditov, obenem pa so imela težave pri izdelavi gradbenih načrtov.

Pri razpravi o osnutku predloga družbenega plana za leto 1957, ki ga je izdelal Zavod za planiranje OLO jeseni leta 1956, je Svet sprejel načelne smernice in pripombe k planom socialističnih kmetijskih posestev, predvsem glede realnega planiranja proizvodnje, ki na pod-

ročju OLO Ljubljana ne more biti izpod republiškega povprečja. Nadalje, da se analizira odnos površin in proizvodnje med privatnim in državnim sektorjem in reši vprašanje organizacije dela in nagrajevanja po učinku na državnem sektorju. Državna posestva v bližini Ljubljane naj povečajo proizvodnjo zelenjave ter ne zmanjšujejo vzreje prašičev, kajti za to panogo živinoreje je možno dobiti razne odpadke, t. j. pomije iz menz, odpadlo kri v Klavnici, mesno moko iz Kafilerije in posneto mleko iz mlekarne.

Socialistični kmetijski obrati, ki imajo vse pogoje za rejo produktivne živine, predvsem tisti, ki so v bližini tržišč, naj čimbolj omejijo rejo mlade plemenske živine, pač pa naj obnavljajo svojo čredo iz drugih socialističnih kmetijskih obratov, ki imajo predvsem pogoje za vzrejo mlade plemenske živine. Na vseh socialističnih kmetijskih obratih se mora izvajati stroga kontrola o proizvodnosti ter naj se redi le živina z nadpovprečno proizvodnostjo.

Poljedelstvo

Glede na konfiguracijo terena gre na področju OLO prvenstveno živinoreji in poljedelskim kulturam, ki so za dvig živinorejske proizvodnje zelo važne (travniki in krmske rastline). Poljedelske kulture služijo v glavnem le za prehrano domačega prebivalstva, z izjemo krompirja, ki je glavna poljska kultura in služi široki potrošnji ter daje kmetu večje dohodke, v bližini mest pa pride v poštev še zelenjava. Glede na ugodne pogoje za pridelovanje semenskega krompirja se saditev dobrega sortnega krompirja priporoča posebno v hribovitih predelih.

Po statističnih podatkih je bilo na območju okraja v letu 1956 skupno 43.071 ha ornih površin, ki so bile zasejane s sledečimi kulturami:

z žiti	19.768 ha
z industr. rastlinami	156 ha
z vrtinami	10.750 ha
s krmnimi rastlinami	11.498 ha
z ostalimi posevki	899 ha

Po gornjem prikazu prevladujejo na njivskih površinah žitarice. Po ugotovitvah zadnjih let pa se opaža zmanjšanje površin pri krušnih žitih in povečanje površin pri krmnih žitih in ostalih krmnih rastlinah. V zvezi s povečanjem krmnih rastlin se skuša doseči večjo proizvodnjo pri živini.

Zelo važen pokazatelj o stanju poljedelstva je hektarski donos, ki je rezultat klimatsko-pedoloških pogojev, človeškega dela in prav tako agrotehničnih ukrepov.

Naslednja tabela prikazuje povprečni hektarski donos (po podatkih statistične službe) za najvažnejše kulture v letu 1955 in 1956:

	travniki	pšenica	ječmen	oves	koruza	krompir	detelja	krm. pesa
1. 1955	25,7	13,3	12,9	10,0	14,3	128,8	36,1	237,7
1. 1956	25,5	12,1	11,6	10,3	16,2	139,7	38,4	237,0

Pridelek pri žitaricah je bil v letu 1956 nižji kot v letu 1955 kljub vsem agrotehničnim ukrepom. Na nižji pridelek je vplivalo predvsem hladno in deževno vreme v I. polovici leta, ki je zaviral rast žitaric, poleg tega pa je bil močan napad rje, ki se je pojavila tik pred dozoritvijo. Hektarski donos koruze, krompirja, krmnih rastlin in trav-

nikov je v glavnem višji kot v letu 1955. Pridelek krompirja je predvsem višji zaradi večje uporabe kvalitetnega semena, racionalnejše potrošnje umetnih gnojil in za rast krompirja ugodnejšega vremena v II. polovici leta.

Ker setev dobrih semen bistveno ne podražuje pridelovalnih stroškov, dviguje pa pridelek pri žitih za cca. 15 do 30%, pri krompirju pa za cca. 30 do 50%, je bila posebna skrb posvečena setvi priznanih semen.

Na območju okraja so se v letu 1956 na površini 378,61 ha pridelovala semena žit, krompirja, krmnih rastlin in zelenjave. Pri pogodbenih pridelovalcih semen so bili v letu 1956 doseženi sledeči povprečni hektarski donosi: pri pšenici 22,2 mtc, ječmenu 20,3 mtc, rži 19 mtc, ovsu 20,8 in krompirju 219 mtc.

V primerjavi s tabelo povprečnih okrajnih hektarskih donosov za leto 1956 se vidi, kakšen vpliv ima setev dobrega priznanega semena ter pravilna obdelava in gnojenje.

Poraba umetnih gnojil je bila v letu 1956 glede na zvišanje cen konec leta 1956 nižja za cca. 70 vagonov (po ocenitvah je bila poraba umetnih gnojil v letu 1955 — 240 vagonov, v letu 1956 pa 180 vagonov), pač pa je bilo koriščenje istih mnogo bolj racionalno.

Za razširitev setve odnosno sadnje dobrih priznanih semen za dosego večje proizvodnje v poljedelstvu so bili izvršeni sledeči ukrepi:

1. Nabavljeno je bilo 10.140 kg selekcioniranega semena žit, 6500 kg originalnega semena krompirja iz uvoza. Za znižanje cen selekcioniranega semena je bila izplačano iz sklada za pospeševanje 361.722 din.

2. Znižana je bila cena semenskega krompirja za pogodbene pridelovalce, predvsem v višinskih legah, in to za razširitev sadnje v strnjjenih področjih z isto sorto (področje Moravč, Notranjske). V svrhu razširitve semenskega krompirja v strnjjenih področjih je bilo odobreno iz sklada za pospeševanje kmetijstva 349.575 din.

3. Izvršena je bila odbira 120.000 najboljših klasov pri pšenici »Plantahof«, »Kadolcer« in pri domačem ječmenu na posestvu Pšata, Logatec, Jesenkovo zaradi ohranitve čistih sort žit in za nadaljnjo razmnožitev. Za stroške odbire najboljših klasov je bilo odobrenih iz sklada za pospeševanje kmetijstva 120.000 din.

4. Sporazumno s kmetijskim inštitutom se je v letu 1956 pričela klonska odbira semenskega krompirja. Ta odbira je velikega pomena, ker se bodo s tem časoma v glavnem rešili stalnega uvoza originalnega semena. Odranih je bilo 8000 grmov naslednjih sort krompirja: Voran, Ackersegen, Böhmov, srednje rani, Magna, Vera, Frühmole in Böhmov rani. S pomočjo odbire bomo dobili po štirih

delovalcem iz sklada pomoč, in 50% za nabavo semen za setev in premija od 10 do 25 dinarjev za kilogram priznanega semena, upoštevajoč kvalitetni razred in sortno seme, ki so najbolj iskana in nosna, ki se najteže pridelujejo. Za nabavo semen ter za premije pridelovanja semen krmnih rastlin iz sklada za pospeševanje kmetijstva prispeval 277.331 din.

6. V svrhu pravilnega gnojenja z umetnimi gnojili je bilo izvršeno cca. 800 analiz zemlje. Vzorec je bilo odvzeti predvsem iz področij pridelovanja semenskega krompirja (Notranjska, področje Moravč, Ivančna gorica) ter na nekaterih socialističnih kmetijskih obratih.

Za pravilno usmerjanje in razširjenje posameznih sort nekaterih kultur so bili izvedeni sortni (ekološki demonstrativni) poizkusi na posameznih področjih okraja. Za stroške analiz ter za razne stroške za poizkuse je bilo izplačanih iz sklada 609.771 dinarjev.

Za dvig poljedelstva so bila iz sklada za pospeševanje kmetijstva odobrena tudi sredstva za nabavo umetnih gnojil za travnike, za izdelavo pedoloških analiz na barju za kartiranje, za poizkusno polje itd. Skupno je bilo iz sklada za poljedelstvo izplačanih preko 16 milijonov dinarjev.

Sadjarstvo

Na območju okraja je bilo v letu 1956 — 17 sadnih drevesnic in to: Sadna drevesnica in vrtnarija, Kamnik, Kmetijsko posestvo Bokalce, KZ Cerknica, KZ Kamnik, Gotič, KZ Srednja vas, KZ Laze v Tuhinju, KZ Vače, KZ Sava, KZ Horjul, KZ Podtabor, KZ Iga vas, Kmetijsko posestvo Boštanj in posadbe drevesnic privatnikov, s skupno površino 9,26 ha. Te so imele, odnosno imajo v sezoni 1956 na razpolago skupno 33.425 kom. sadnih drevesnic in 29.000 kom. ribezljivih sadik.

V primerjavi z letom 1955/56 se je proizvodnja povečala za 37%, z letom 1954/55 in 53/54 pa za celih 91 do 92%. Količinsko je s tem pokazan velik napredek, ni pa to povsem v skladu s proizvodnjo povprečno. Ta se je namreč tudi povečala tako, da bi pri količkah dobri oskrbi drevesnic z lahkoto pridelale vsaj 45.000 drevesc ali 25 do 26% več, kot znaša trenutna proizvodnja.

Slabi uspehi proizvodnje, tako količinske kot kakovostne se našajo predvsem na male drevesničarske obrate, katerih je od skupnega števila 82%. Ti namreč nimajo ustreznega strokovnega kadra, zaradi česar so večinoma slabo oskrbovane (pregosta saditev, pomanjkljivo okopavanje in zatiranje plevela, slabo, odnosno nepravilno gnojenje in škropljenje, slaba evidenca nad proizvodnjo in prodajo itd.) in proizvajajo le slab drevesni material.

Glede na to, da je potreba po kvalitetnem sadnem materialu velika in da iz leta v leto raste (cca. 60% obstoječega sadnega drevesja, je dosegla svojo življenjsko starost) ter da bo proizvodnja čez čas dosegla potrebe po načrtni obnovi sadjarstva v okraju, so bile drevesnicam okrajnega pomena dodeljene iz okrajnih sredstev dotacije v skupnem znesku 250.000 din. Dotacije so bile dane predvsem za povečanje proizvodnje površine.

Vzporedno z dvigom drevesničarske proizvodnje je bila posebna skrb posvečena obnovi sadovnjakov na področjih, ki imajo za to po-

goje. Skupno je bilo v letu 1955/56 na novo zasejanih strunjenih nasadov — 60 ha jablan, 16 ha črnega ribeza, 21 ha malin (skupno 37 ha jagodičevja) in 1 ha lešnikov. Od tega odpade na socialistični sektor 8,80 ha jablan, 5 ha črnega ribeza in 2,5 ha malin, ostalo pa na privatni sektor v okviru KZ.

Socialistični sektor je prejel za ureditev nasadov iz sklada za pospeševanje kmetijstva OLO enkratno subvencijo v skupnem znesku 951.049 din, privatni sektor pa je bil po uredbi o dohodnini (Uradni list FLRJ št. 18/56) oproščen plačila dohodnine za dobo 8 let.

Upošteva se, da je bilo do leta 1955/56 na zgoraj omenjeni površini posajenih jablan na 107 ha, hrušk na 3 ha, črnega ribeza na 12 ha, malin na 14 ha, vrtnih jagod na 3 ha in orehov na 1 ha, je doslej skupno zasejanih: jablan na 167 ha, hrušk na 3 ha, črnega ribeza na 28 ha, malin na 35 ha, vrtnih jagod na 3 ha in orehov na 1 ha.

Sadno drevje spada med kulture, ki začno pozno roditi, tudi pogoj za obnavljanje niso trenutno najboljši, vendar smo z delom v letu 1956 dosegli napredek, ki bo v nekaj letih prav gotovo vplival na večji narodni dohodek.

Čebelarstvo

Za pospeševanje čebelarstva, ki poleg svoje produktivnosti v znatni meri pomaga pri oplodbi kmetijskih kultur, je bilo preko pospeševalne službe postavljenih in delno opremljenih šest čebelarških opazovalnic (Rakek, Ravber komanda, Kamnik, Pod Krimom, Hrušica, Rakitna, Iška vas) in plemenilna postaja v Jablanici pri Litiji. Za material je bila v ta namen iz sklada za pospeševanje kmetijstva OLO dodeljena subvencija v skupnem znesku 188 tisoč 806 dinarjev.

Zaščita rastlin

Na območju okraja so se pojavile, odnosno bile razširjene med letom naslednje bolezni in škodljivci:

a) od karantenskih, to je onih, ki se smatrajo po odločbi Zvezne uprave za zaščito rastlin (Ur. list FLRJ št. 54/54) kot nevarne: ameriški kapar, koloradski hrošč, prašna krastavost na krompirju, kostanjev rak, predenica na deteljah in viroze krompirja;

b) od nekarantenskih: češpljev kapar, rdeči pajek, listne uši, grizlice, fusikadij ter druge bolezni in škodljivci na sadnem drevju, fitofora na krompirju, gosencič kapusovega belina na zeljnicah, grizlice na repi ter prašna snet na žitih.

Za zatiranje rastlinskih bolezni in škodljivcev je bilo iz sklada za pospeševanje kmetijstva izplačanih 1.897.719 din.

ObLO so za zatiranje koloradskega hrošča in ameriškega kaparja na osnovi člena 33 in 34 Temeljnega zakona o zaščiti rastlin in zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov sprejeli posebne odredbe, izvedli organizacijo in izvajali kontrolo nad zatiranjem, medtem ko je bila tehnična stran izvedbe poverjena KZ in pospeševalni službi.

Cepnav z velikimi težavami, so bile akcije zatiranja karantenskih bolezni in škodljivcev s strani občin in pospeševalne službe še dokaj izpeljane, vsekakor pa znatno bolje kakor zatiranje nekarantenskih bolezni in škodljivcev, za kar kažejo tako občine kot kmetijske zadruge vse premalo zanimanja.

Živinoreja

Uvodni prirodni pogoji dajejo osnovo za vzrejo goved, konj, delno prašičev, v alpskem predelu pa tudi ovac. V letu 1956 so bili doseženi v živinorejski proizvodnji lepi uspehi, kar kaže sledeča primerjava:

Stalež živine se je po posameznih letih večal takole:

	1954	1955	1956	1956—1954
govedo	70.173	71.922	72.300	103%
od tega krav	33.344	35.861	36.150	108%
konj	13.676	13.520	13.480	99%
prašičev	47.278	47.622	47.680	101%
ovac	9.023	9.050	9.100	101%
perutnine	206.440	207.440	208.440	101%

V zadnjih letih zaznamujemo v govedoreji tako številčno kakor tudi kvaliteto izboljšanje. Zaradi velikih potreb po mleku in drugih živalskih proizvodih se je močno povečalo število krav, predvsem v bližini večjih potrošnih centrov, zaradi ugodnih pogojev pri prodaji mleka, v oddaljenih predelih pa se je povečal interes za rejlo plemenske živine ter živine za zakol. Število konj počasi pada, čemur je vzrok boljše izkoriščanje mehanizacije, predvsem v socialističnem sektorju. Število ovac, prašičev in perutnine se po razpoložljivih podatkih ni vidno povečalo, vendar za te vrste živine podatki niso popolnoma točni, ker je bila v letu 1956 izvedena le anketa pri 5% gospodarstev. Verjetno je število te vrste živine nekoliko večje, kar velja predvsem za perutnino.

Zaradi ugodnih vremenskih pogojev je bil pridelek krme zelo velik, zato je tudi prirastek živine razmeroma visok, in sicer je znašal: pri govedu 4745 ton, pri prašičih 4200 ton, pri ovcah 15 ton, pri perutnini 210 ton.

Močno se je povečala mlečnost predvsem zaradi povečanja krmne osnove, in sicer:

1954. leta	40.012.800 litrov
1955. leta	45.036.250 litrov
1956. leta	46.995.000 litrov

Na povečanje ni vplivalo samo številčno povečanje krav, ampak tudi povečana proizvodnja mleka in krav zaradi boljše krmljenja, precej pa se že pozna vpliv selekcije goveje živine.

V 121 kmetijskih zadrugah deluje sedaj 101 živinorejski odsek, od tega se v 76 zadrugah vrši molzna kontrola ter vodi rodovnik, v ostalih 22 odsekih pa je dejavnost usmerjena predvsem v preskrbo plemenjakov, organizacijo umetnega osemenjevanja ter odkup in prodajo klavne živine. Slabo deluje odkup v glavnem le po zadrugah v neposredni okolici Ljubljane. Za vzgojo rodovnjakov in molznih kontrolorjev sta se vršila dva tečaja, katerih se je udeležilo 58 rodovnikarjev. Tečaja je organizirala okrajna zadružna zveza ob sodelovanju kmetijske inšpekcije.

Selekcija živine je v letu 1956 zajemala okoli 5000 krav, poleg tega pa še okoli 500 krav, pri katerih se vrši samo kontrola molznosti. V istem razdobju je bilo zaradi nizke molznosti izločenih iz rodovnika okoli 350 krav. Povprečna molznost krav znaša 2450 litrov mleka, dočim znaša povprečna molznost vseh krav le okoli 1300 litrov, kar pa vendar predstavlja 4% več kot v letu 1955, oziroma 8% več kot v letu 1954. Temu so pripomogli ugodni pogoji. Ugodno vreme je

omogočilo, da se je pridelalo razmeroma veliko krme, kar je pozitivno vplivalo na dvig proizvodnosti.

Število plemenjakov se v letu 1956 sicer ni bistveno povečalo, pač pa se je močno povečalo umetno osemenjevanje. V letu 1955 je bilo umetno osemenjenih okoli 6000 krav, v letu 1956 pa se je število

dvignilo na okoli 9000 krav, tako da se je v glavnem kril primanjkljaj po plemenjakih, ki je obstajal v prejšnjih letih. Umetno osemenjevanje je skoraj v celoti že prešlo v neposredno upravljanje kmetijskih zadrug, dočim bo z letom 1957 prešlo na zadruge v celoti, obenem bo treba razširiti mrežo povsod, kjer so za to pogoji in kjer so zadruge pripravljene sodelovati ter tudi materialno pomagati.

V letu 1956 je bilo osem večjih živinorejskih prirediteljev — pregledov rodovniške živine in pregledov potomcev po bikih semenjakih, katerih namen je bil predvsem vpliv umetnega osemenjevanja. Na te pregledje je bilo prignanih skupno 774 glav živine.

Tudi odkup mleka se odvija skoraj v celoti po kmetijskih zadrugah. Količinsko se je odkup izboljšal v glavnem zaradi večje ponudbe, v manjši meri tudi zaradi razširitve odkupne mreže. Da bi se omogočila razširitev odkupne mreže mleka, predvsem pa da se izboljša higiensko stanje zbiralnic, je bilo urejenih več zbiralnic in manjših mlekar. Urejenih je bilo doslej 27 zbiralnic za mleko, od tega ena z dnevno kapaciteto do 4000 litrov mleka. Večino sredstev so v ta namen vložile kmetijske zadruge, OLO pa je odstopil tudi del dobička, ki bi ga kmetijske zadruge za leto 1955 morale odvzeti okraju v skupnem znesku 5.579.058 din okrajni zadrugi zvezi, da ga uporabi za navedene namene.

Odkupne cene mleka so se v letu 1956 nekoliko dvignile, kar je tudi pozitivno vplivalo na odkup. Odkupne cene mleka so se gibale od 20 do 27 din za liter, odvisno v glavnem od oddaljenosti od mlekarne. Večino odkupljenega mleka je zajela ljubljanska mlekarna, manjši del pa mlekarne Vrhnika in Kamnik. Na količino odkupljenega mleka so v precejšnji meri vplivale odkupne cene.

Za izboljšanje krmne osnove so se nadaljevala melioracijska dela na Barju, Horjulščici, Račni in Kamniški Bistrici.

Razmeroma malo pa je bilo storjenega za izboljšanje planšarstva, to pa predvsem zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, v precejšnji meri pa tudi zaradi premajhne zainteresiranosti pri pašnih upravičencih. Pravno stanje je v alpskih predelih v glavnem urejeno, planinski pašniki so dodeljeni v izkoriščanje kmetijskim zadrugam, razen v dveh primerih, kjer je prenos planin na kmetijske zadruge v teku, dočim je uspelo skupne pašnike na Bloški planoti šele registrirati, pravno stanje pa je še neurejeno.

Posebna komisija je pregledala v alpskem predelu skupne planinske pašnike na Bibi in Limovski

planini, pašnike na Gojski, Veliki in Mali planini, Konjščici in Dolu ter izvršila načelno razmejitve med pašniki in gozdnimi površinami. Tehnična komisija, ki je bila tej komisiji dana v pomoč, še ni pristopila k delu in bo svojo nalogo izvršila v letu 1957. Imenovana komisija je skupno z upravami pašnikov ugotovila tudi pomanjkljivosti ter potrebe, tako v pogledu organizacije kakor tudi melioracijskih del, ki jih bo potrebno še izvršiti.

V bodoče bo potrebno posvečati planšarstvu več skrbi in dati na razpolago sredstva predvsem za pravno ureditev planinskih pašnikov ter njihovo melioracijo.

Za dvig živinorejske proizvodnje je bilo v tem letu na razpolago precej sredstev. Tako je bilo iz okrajnega sklada za pospeševanje kmetijstva uporabljenih skupno 6 milijonov 466.082 dinarjev, iz zveznega sklada za pospeševanje kmetijstva pa je bilo porabljenih 1.398.000 din predvsem za dvig vzreje prašičev bele pasme. Znesek je prejel živinorejski odsek Kmetijskega inštituta Slovenije, ki ga bo po OZZ izplačal rejskim središčem prašičev bele pasme, in sicer državnemu posestvu Crnelo. Ponoviče ter kmetijskim zadrugam St. Vid in Stari trg. Znesek bo uporabljen za kritje razlike med stroški vzreje ter dejanske prodajno ceno v glavnem merjaščkov, delno pa tudi plemenskih svinj.

Za zaščito živali pred nevarnimi kužnimi boleznimi je skrbela veterinarska služba, katera je imela v letu največjo borbo za pobijanje svinjske kuge in rdečice, kužne malokrvnosti konj, goveje tuberkuloze, kokošje kuge itd. Njena osnovna naloga je bila, da odkrije žarišče kužnih bolezni, da uniči, odnosno prepreči širjenje bolezni. Zaradi tega so bili podvzeti energični ukrepi, t. j., da so bile zaklane vse obolele živali. Da niso rejci živali bili preveč oškodovani ter da se je navedeni ukrep izvajal, je bila dana odškodnina na pobite živali. Po sklepu Sveta je bilo določeno, da se plača 100-odstotna odškodnina za prašiče, ki so po prvem zaščitnem cepljenju proti svinjski kugi ponovno oboleli in poginili. Za prašiče, ki pa niso bili cepljeni proti svinjski kugi, so pa oboleli po tej bolezni, se dá 50-odstotna odškodnina le v primeru, da so oddani v zakol na podlagi odločbe ObLO. Ta odškodnina se plača samo rejcem, ne pa odkupnim odnosno trgovskim podjetjem. Oboleli konji po kužni slabokrvnosti, ki so poslani za zakol na podlagi odločbe ObLO, se plača 50-odstotna vrednost konja, ne glede na starost in pasmo živali. Kokoši, obolele po kokošji kugi, ki so bile pokončane po odločbi ObLO, se plača rejcu odškodnina 50% vrednosti živali.

Večina občinskih ljudskih odborov ima že organizirano svojo veterinarsko službo. Mnenje Sveta za kmetijstvo in gozdarstvo je, da morajo pristoini sveti pri vseh občinskih ljudskih odborih samostojno voditi celotno veterinarsko politiko na svojem področju po občinskih veterinarjih, njihovo delo pa naj usmerja okrajna veterinarska inšpekcija. Ta naj se bavi izključno z inšpekcijsko službo.

Poleg navedenega je Svet razpravljati tudi o problematiki ljubljanskega barja in zavzel stališče, da se morajo osebni interesi posameznikov podrediti interesom skupnosti. V zvezi s tem je Svet predlagal, naj bi se izdali odloki, ki bodo zaščitili površine pred neracionalnim izkoriščanjem zemljišč

kot orne površine povsod tam, kjer je barjanska črnica plitka. Nadalje naj se z odloki omogoči, da se bo mreža odvodnih kanalov napravila bolj smotrno, hitreje in ceneje kot doslej. Za izvedbo vseh navedenih del naj se ustanovi posebni organ, ki se bo ukvarjal izključno s problematiko barja ter izdelal perspektivni načrt za gospodarsko ureditev Barja. Za dosego večje proizvodnje naj bi se po predlogu Sveta napravil predlog, katere kulture na Barju najboljše uspevajo. Svet je predlagal tudi spremembo statuta Barjanske vodne skupnosti, da bi prišli bolj do izraza interesi skupnosti, ki daje največ sredstev za ureditev Barja. Dalje je razpravljal o planu dela Vodne skupnosti za Ljubljansko barje za leto 1956. Za raziskavo zemlje na barju, za poskusno polje v Lipah ter za izdelavo pedoloških kart za področje barja, je bilo iz sklada za pospeševanje kmetijstva porabljenih sredstev v znesku 3.990.181 dinarjev.

Poleg ostalega je Svet razpravljal tudi o reviziji agrarne reforme pri višinskih kmetih, nadalje o dajanju garancij državnim kmetijskim posestvom, katerih je bilo danih 41, o ustanovitvi gospodarske poslovne zveze itd.

S področja kmetijske zakonodaje je dal Svet priporočila oziroma dopolnitve k osnutku zakona o gozdnem skladu ter skladu za pospeševanje kmetijstva, zakona o sadjarstvu in vinogradništvu ter zakona o varstvu in uporabi kmetijskih zemljišč.

Pri Svetu je delalo tudi več komisij, ki so zadolžene za konkretne naloge, tako komisija za ureditev pravnih odnosov za razmejitev gozdov in pašnikov na področju Kamniških planin, komisija za licenciranje plemenjakov, komisija za ocenitev škode, povzročene po visokih talnih vodah, komisija za oceno konj, obolelih po kužni malokrvnosti, ki so namenjeni za zakol ter komisija za pregled socialističnih kmetijskih obratov Markovec, Vič in Medvode-Pirnice. Od navedenih komisij sta stalni komisiji: komisija za oceno konj, obolelih po kužni malokrvnosti in komisija za licenciranje plemenjakov, ki je imenovana do naslednjega licenciranja, to je za dobo enega leta.

Svet je razpravljal tudi o organizaciji kmetijske službe pri ObLO in je mnenja, da bi morale imeti svete za kmetijstvo in gozdarstvo vse občine, ki so po svoji strukturi kmetijskega značaja, kot na primer Loška dolina, Cerkljica, Dobrova, Moravče. Po dosedanih podatkih imajo svete za kmetijstvo in gozdarstvo le občine: Grosuplje, Ljubljana-Rodnik, Litija, Kamnik, Logatec, Domžale, Ivančna gorica in Ljubljana-Crnuče.

Nadalje je Svet razpravljal tudi o delu kmetijskih strokovnjakov pri ObLO in bil mnenja, da se jih povabi na sestanek, na katerem se naj razpravlja o delu kmetijskih strokovnjakov na terenu, o nalogah, ki so v zvezi z zakonom o prislojnosti ObLO (v pogledu kmetijstva), o sestavi družbenega plana za leto 1957, o črpanju iz sredstev skladov pri OLO in ObLO, ki so namenjeni za kmetijstvo. Sestanek kmetijskih referentov ObLO je bil v mesecu decembru. Svet je razpravljal tudi o kmetijski inšpekciji pri OLO in je bil mnenja, da se pri inšpekciji predvidi mesto pravnik, ki bo vodil vso organizacijo arondacije, komisije in pravne ureditve zemljišč na socialističnih kmetijskih obratih.

Gozdarstvo

Gozdarska služba je pri OLO organizirana tako, da obstoja za ožje območje mesta samostojna uprava za gozdarstvo — Zeleni pas in Uprava za gozdarstvo OLO za ves ostali del okraja. Po vprašanju gozdarstva je svet razpravljal o realizaciji plana sečnje za L. polletje 1956 in o predlogu plana za leto 1957. Svet je razpravljal tudi o predračunu dohodkov in izdatkov gozdnega sklada za leto 1956 ter bil mnenja, da naj se v bodoče zagotovijo sredstva za urejanje hudournikov v gozdnem skladu, dočim naj se popravilo gozdnih cest mobilizira tudi lokalne faktorje, ki bodo pomagali z brezplačnimi prevozi in bodo stroški za popravilo pri vzdrževanju gozdnih cest manjši.

Za neizkoriščena sredstva gozdnega sklada je bil Svet mnenja, da naj Uprava uporabi ta sredstva za nakup kompresorja, drobilcev in valjarjev, ki bodo služili za izboljšanje mehanizacije dela pri gradnji in vzdrževanju gozdnih cest.

Svet je ugotovil, da uprava ni vodila dovolj skrbi za dotok in pravilno koriščenje sklada. Zato je predlagal, da se za leto 1957 plan izdatkov gozdnega sklada izdela bolj realno in predvidi čimveč sredstev za ureditvene načrte, da ne bodo zaradi pománjkanja načrtov sredstva sklada ostala neizkoriščena. Svet je sprejel sklep, da upravni odbor sklada za gozdarstvo mora izdelati pravilnik o poslovanju sklada v smislu Uredbe o ustanovitvi in upravljanju gozdnih skladov (Ur. list FLRJ št. 22).

Državna kmetijska posestva morajo takoj plačati takse za posekan les, kolikor so ta les prodala, kolikor pa je les namenjen za gradnje na posestvu, pa naj posestva plačajo takse takoj, ko bodo imela za gradnje odobren investicijski kredit.

Svet je razpravljal tudi o odkupu in zamenjavi gozdnih parcel privatnih lastnikov na Rožniku in Šišenskem hribu ter bil mnenja, naj se to vprašanje rešuje istočasno s celotno ureditvijo parkovnega gozda.

Pri razpravi o delu Uprave za gozdarstvo je Svet iz revizijskega poročila ugotovil, da knjigovodska služba pri upravi ni urejena in tudi ne ažurna, dalje da uprava nima pregleda, koliko je ostalo iz prejšnjih let neplačane gozdne takse od KZ in privatnih lastnikov gozda. Zato je svet sprejel sklep, da se imenuje posebna komisija, ki bo podrobno proučila poslovanje Uprave za gozdarstvo OLO in uprave za gozdarstvo — Zeleni pas OLO in imenovala v komisijo tudi svojega zastopnika.

Komisija je pričela z delom po novem letu.

O problematiki in izvršenih nalogah na področju gozdarstva je podano posebno poročilo (poročilo Uprave za gozdarstvo).

Zadružništvo

Po podatkih OZZ je bilo v letu 1956 na območju okraja 119 kmetijskih zadrug splošnega tipa in 2 specialni zadruge. V zadruzi je večanih 18.875 članov. V sklopu zadruge posluje 673 pospeševalnih odsekov in sicer: živinorejskih 101, poljedelskih 106, sadjarskih 103, čebelarških 61, mlekarških 6, hranilno-kreditnih 82, mladinskih 51, zvez žena zadružnic 53, planšarskih 3, gozdnih 92 in ostalih 15.

Kmetijske zadruge so imele v letu 1955 2.200.000 dinarjev dobička, ki je bil razdeljen: za investicije 76%, obratni sklad 6%, rezervni sklad 8,2%, anuitete 3%, delež OLO kot investicijski sklad 5%, ristorno 1,8%. Od navedenega je bilo porabljenega: za gradnjo združnih objektov 69,6 milijonov din, za opremo strojev in prevozna sredstva 115 milijonov din, za kmetijske investicije, nabavo plemenske živine, adaptacije in podobno 84,3 milijonov din. Za prav toliko so se povečala tudi družbena osnovna sredstva.

Sušilnic za sadje je bilo zgrajenih 5. V gradnji je le 10 poslovnih prostorov za KZ. Dograjenih je bilo tudi 38 strojnih lop. V letu 1956 se je močno povečal odkup kmetijskih pridelkov in to za 32%, najbolj pa se je povečal odkup živine preko KZ in to za 40%.

Na območju okraja so še 4 združne ekonomije in to v Medvodah, Polhovemgradu, Komendi in Viču. Navedene ekonomije imajo skupaj 257 ha obdelovalne zemlje ter redijo 157 glav živine, od tega 96 krav.

Zadružne organizacije bodo morale v bodoče še bolj skrbeti, da v svoj krog zajamejo vse kmetijske pridelovalce. Utrjevati morajo notranjo organizacijo preko svojih pospeševalnih odsekov ter izobraževati članstvo, da se bo posluževalo vseh naprednejših metod gospodarjenja.

Delo upravnega odbora sklada za pospeševanje kmetijstva

S skladom za pospeševanje kmetijstva upravlja upravni odbor sklada, ki je bil imenovan od OLO oktobra 1955.

Naloga odbora je, da upravlja s sredstvi sklada, ki so bila predvidena po družbenem planu in skrbi, da se ta sredstva uporabijo za izpolnitev nalog, predvidenih po družbenem planu s področja kmetijstva. Odbor je delal po smernicah družbenega plana za leto 1956, v pomoč pa mu je bila politika, ki mu jo je glede črpanja sredstev sklada nakazoval Svet za kmetijstvo in gozdarstvo. Na tej osnovi je bil izdelan predračun izdatkov sklada, o katerem je upravni odbor podrobno razpravljal. Kakšna je bila politika za črpanje sredstev, je že omenjeno pri poročilu Sveta. Osnovno vodilo je bilo, da se sredstva črpano predvsem za nakup in pomoč pri produkciji kvalitetnega reprodukcijskega materiala, in to po vseh panogah kmetijske dejavnosti (pri poljedelstvu, semenarstvu, sadjarstvu, zaščiti in živinoreji) ter za izboljšanje osnovnih pogojev za dvig kmetijske proizvodnje, posebno na socialističnih kmetijskih obratih.

Odbor je razpravljal tudi o zaključni bilanci sklada za pospeševanje kmetijstva za leto 1955 in bilanco potrdil. Razpravljal je tudi o dodatnem proračunu sklada, katerega je bilo potrebno napraviti, ker se je v sklad nateklo več sredstev, kot je bilo po prvotnem planu predvideno. Nadalje je razpravljal o previrmiranju nekaterih postavk, katere sicer ne bi bile izkoriščene v celoti. Sprejel je tudi popravek pravil in vskladil z osnovnimi smernicami predračuna dohodkov in izdatkov sklada za leto 1956. Na sejah je odbor razpravljal v 95 primerih tudi o posrednih vlogah in jih ugodno rešil. Na vsaki seji je odbor analiziral stanje dohodkov in izdatkov sklada. V odboru je 10 članov, od tega trije ljudski odbor-

niki, eden iz vrst državljanov in kmetijskih strokovnjakov. V letu 1956 je odbor imel 7 sej.

Delo komisije za revizijo programov za področje kmetijstva in gozdarstva

Pri izvajanju investicijske politike na področju kmetijstva je bil Svetu v pomoč tudi komisija za revizijo investicijskih programov v kmetijsko in gozdarstvo dejavnosti, ki je bila imenovana od OLO v juniju 1956. Naloga komisije je, da strokovno ugotovi upravičenost investicije v kmetijski in gozdarski proizvodnji, posebno z ozirom na rentabilnost in nujnost investicije. Poleg ekonomskega pregleda komisija načrte tudi s tehnološke in funkcionalne strani. Osnova vsakega investicijskega programa mora biti, da zajema potrebe tudi v pogledu bodočega razvoja dejavnosti investitorja. Prav glede tega je pri nekaterih elaboratih premalo poudarka in so nekateri elaborati le površno sestavljeni.

Komisijo sestavlja 8 strokovnjakov in to: 4 iz kmetijske, 1 iz gozdarske, 2 iz gradbene in 1 iz ekonomske stroke. Komisija je obravnavala 13 primerov investicijskih elaboratov. Od navedenih elaboratov so bili predloženi trije za črpanje sredstev iz lastnega investicijskega sklada, eden iz gozdnega sklada, ostalih 9 pa za črpanje sredstev iz bančnih kreditov.

Pred razpravo so elaborati pregledani od strokovnih poročevalcev ekonomske, gradbene, gozdarske in kmetijske stroke, ki dajo pismeno poročila ter pripombe na elaborat. Na podlagi pripomb poročevalcev so bili 4 elaborati vrnjeni v popravilo. V enem primeru je komisija vrnila investitorju elaborat v popravilu, ker je pri pregledu ugotovila pomankljivosti v funkcionalnem in tehnološkem pogledu.

Največja težava pri delu komisije je v tem, da so nekateri investicijski programi takega značaja, da bi se morali razpravljati na dveh ali celo treh komisijah, tako n. pr. od komisije za kmetijstvo in gozdarstvo, komisije za trgovino in komisije za obrt. To vprašanje je posebno pereče pri zgradbah KZ, v katerih so predvideni poslovni prostori in to: za pisarne, mesarstvo, mlekarstvo, stanovanja, razna skladišča itd. skratka zajemajo področja več dejavnosti.

Če bi se o takih elaboratih razpravljalo na dveh ali treh komisijah, bi se zadeva preveč zavlekla in bi bili previsoki stroški investitorja, zato je komisija predlagala, da bi se v takih primerih povabil tudi član strokovnjak iz druge komisije, ki je pri navedenih investicijah zainteresiran, da bi se s tem zadevam lahko rešila pri eni komisiji.

Člani se sej redno udeležujejo in tudi aktivno sodelujejo pri razpravi. Nujno pa je imenovati novega tajnika komisije, ki naj bi bil zaposlen pri Tajništvu za gospodarstvo ali kmetijski inšpekciji. V administrativni posli v zvezi s komisijo, katerih pa ni bilo malo (pisniki, odločbe, izstava računov itd.), se namreč opravljajo pri Tajništvu za gospodarstvo ter je del tajnika zelo oteženo, da ta ni v uradu, kjer je na razpolago ves potreben material in administrativni osebje. Taka je tudi praksa pri vseh ostalih komisijah za potrjevanje investicijskih programov.

(Dalje prihodnje)